

**ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ
ПРО ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ,
ЗАФІКСОВАНІ В АВТОМАТИЧНОМУ РЕЖИМІ**

Ігор Вадимович ПРАСОЛОВ,

*здобувач ЗВО «Відкритий міжнародний
університет розвитку людини «Україна»*

Відповідно до положень Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, затверджені Наказом МВС від 13.01.2020 № 13 [1], процес фіксації та оформлення відповідних деліктів характеризується специфічною процедурною регламентацією, що відрізняє його від стандартного порядку винесення постанов.

Основоположною особливістю є те, що підставою для ініціювання адміністративного провадження є виключно дані, отримані за допомогою працюючих в автоматичному режимі спеціальних технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису. Ці засоби повинні бути сертифіковані та мати відповідне свідоцтво про перевірку. Процес оформлення матеріалів здійснюється уповноваженим поліцейським підрозділу безпеки дорожнього руху, який виконує функції оператора системи.

Алгоритм дій правоохоронця розпочинається з опрацювання інформаційного файлу, що автоматично генерується системою та містить фотознімки або відеозапис події, на яких чітко зафіксовано транспортний засіб, його державний номерний знак, а також координати, дату та час вчинення правопорушення. Поліцейський під час перевірки зобов'язаний ідентифікувати транспортний засіб шляхом співставлення даних системи з відомостями Єдиного державного реєстру транспортних засобів. Особлива увага приділяється визначенню суб'єкта відповідальності, яким, згідно з чинним законодавством, є фізична особа або керівник юридичної особи, за якою зареєстровано транспортний засіб, або ж «належний користувач», якщо відповідні дані внесені до реєстру.

Центральним документом у цьому процесі є постанова про накладення адміністративного стягнення. На відміну від класичного протоколу, така постанова виноситься без участі особи, яка притягається до відповідальності. Вона складається в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису поліцейського. Зміст постанови чітко регламентований і має включати: відомості про технічний засіб, за допомогою якого здійснено фіксацію; адресу вебсайту в мережі Інтернет, де особа може ознайомитися із зображенням чи

відеозаписом транспортного засобу в момент вчинення правопорушення; а також ідентифікатор для доступу до цієї інформації.

Важливою процедурною стадією є набрання постановою законної сили та порядок її вручення. Оскільки розгляд справи відбувається без присутності порушника, належним підтвердженням вручення постанови вважається день отримання поштового відправлення з вкладенням копії постанови особою, або день відмітки у поштовому повідомленні про відмову в отриманні відправлення, чи відмітка про невручення у зв'язку з відсутністю особи за місцем проживання. Такий підхід забезпечує невідворотність покарання навіть у разі ігнорування особою поштових сповіщень.

Специфікою автоматичного режиму також є особливий порядок оплати штрафу. Законодавець передбачає стимулюючу норму: у разі сплати 50 відсотків від розміру штрафу протягом десяти банківських днів з дня набрання постановою законної сили, така постанова вважається виконаною. Це підкреслює превентивну спрямованість автоматичної фіксації, де метою є не стільки суворе покарання, скільки формування у водіїв стійкої звички дотримуватися швидкісних режимів та правил маневрування.

З юридичної точки зору, оформлення матеріалів у такому режимі мінімізує корупційні ризики, оскільки виключає прямий контакт між поліцейським і водієм. Однак це висуває підвищені вимоги до якості доказової бази. Фото- та відеоматеріали повинні бути беззаперечними, оскільки будь-яка неточність у зчитуванні номерного знака або розбіжність у технічних параметрах приладу стає безумовною підставою для скасування постанови в судовому порядку.

Таким чином, правові засади оформлення порушень правил дорожнього руху в автоматичному режимі базуються на поєднанні високотехнологічних методів збору доказів та спрощеної процедури винесення рішень. Це створює умови для тотального контролю над дотриманням правопорядку на дорогах, одночасно вимагаючи від держави забезпечення бездоганного функціонування реєстрів та систем зв'язку для належного захисту прав і законних інтересів власників транспортних засобів.

Список використаних джерел

1. Інструкція з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі: затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України від 13.01.2020 № 13, зареєстр. в Міністерстві юстиції України 03.02.2020 за № 113/34396. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0113-20#Text>